

זה עולה וזה יורד

עמיחי שהם

נקודת הפתיחה

שאלו - מלך גדול שהצליח להקים צבא מסודר ולצאת למלחמות רבות, יודע שמלכותו תיפסק ואחר יחליף אותו.

דוד - נער אלמוני, נמשח למלך ע"פ שמואל באופן סודי בזמן כהונתו של מלך חזק ואהוב, אך נותר רועה צאן ומנגן.

נקודת המהפך

גוליית חשף את שאול מפוחד וחסר אונים, ודווקא דוד התגלה כלוחם אמיץ שרוח גדולה מפעמת בקרבו. בעקבות כך, יהונתן בן המלך דבק בדוד, שאול מעריך אותו ואף העם ועבדי שאול אוהבים אותו.

קצת יותר מדי...

"ותצאנה הנשים מכל ערי ישראל לשיר...: הכה שאול באלפיו ודוד ברבבתיו". מנקודה זו חל מהפך ביחסו של שאול לדוד: "וירע בעיניו הדבר הזה... לדוד נתנו רבבות ולי נתנו האלפים?!". הקנאה מעבירה את שאול על דעתו, והוא עושה הכל כדי לסלק את דוד מהתמונה. אך באופן אירוני, כל ניסיון של שאול הופך מייד לעליית מדרגה בהצלחת דוד:

- א. שאול מנסה להכות את דוד המנגן לפניו בחנית - אך דוד מצליח להתחמק פעמיים.
- ב. הוא מסלק את דוד מהארמון וממנה אותו לשר צבא, אך בעקבות זאת הופך דוד למנהיג המוכר ע"י העם.
- ג. שאול מציע לדוד להתחתן עם מירב בתו אם רק יצא להילחם בפלשתים, מתוך שאיפה נסתרת שהם יהרגו אותו - אך לבסוף חוזר בו מהצעה זו.
- ד. שאול מציע לדוד את בתו השנייה, מיכל, עבור מאה ערלות פלישתים, דוד שב עם מאתיים ערלות, ואף מיכל מתאהבת בו.

הספר מעצים את ההנגדה שבין כשלונות שאול לבין הצלחת דוד ע"י חזרה מרובה על ביטויים: שאול ירא מפני דוד, לאחר מכן הוא **גר מפניו**, ולבסוף - **"ויוסף שאול לירא מפני דוד עוד"**. במקביל, שאול **"עוין"** את דוד מהיום ההוא והלאה, ולבסוף **"אויב"** את דוד כל הימים. לעומתו, דוד תחילה **"משכיל"**, אחר כך **"משכיל וה' עמו"**, בהמשך - **"משכיל מאוד"**, ולבסוף - **"שָׁלַח דוד מכל עבדי שאול וייקר שמו מאוד"**.

מה יצא לנו מכל זה?

לדמותו הפלאית של דוד נוסף נדבך נוסף: דוד לא נשבר ממצבים קשים ולא מתייאש, אלא ממתין בסבלנות, גם כאשר המהפך אינו נראה קרוב. בנוסף לכך, הוא מצליח למצות את הטוב מכל מצב, אפילו ממצבים קשים. ועל כולנה - אנו נחשפים לאהבה הרבה שדוד זוכה לה: בן המלך, בת המלך, כל ישראל ויהודה ואף עבדי שאול - כולם מתאהבים בדוד.